

6

Millä tyylillä toteutuu turpeen alasajo – kysymyksiä ja vastauksia

Tage Fredriksson

Kannen kuva:
Hannes Tuohiniitty

Päätoimittaja

Tage Fredriksson, Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
puh. 040 5112 246
tage.fredriksson@bioenergia.fi

Julkaisija

Bioenergia ry
www.bioenergia.fi

Ilmoitusmyynti

Väinö Keto, puh. 020 4132 494

Ilmestymiskerrat

Neljä kertaa vuodessa

Osoitteenmuutokset ja tilaukset

s-posti osoitteenmuutokset@bioenergia.fi

Tilaushinta
45,00 euroa / vuosi (sis. ALV 10 %)

Toimituskunta

Hannu Salo, Bioenergia ry
Hannes Tuohiniitty, Bioenergia ry
Ida Hollmen, Bioenergia ry
Elina Mäki, VTT

Paino

Punamusta, Joensuu 2021

Seuraava Bioenergia-lehti ilmestyy 11.8.2021

PÄÄKIRJOITUS

PAKETILLINEN HÄMMENNYSTÄ

Ministeriöissä valmistellaan paraikaa TEM:n johdolla ilmasto- ja energiastrategiaa ja YM:n ohjauksessa keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa eli tuttavallisemmin Kaisua. Näiden valmistelua tukee mittava VTT:n koordinoima HIISI-tutkimushanke (ks. www.hiisi2035.fi), jonka osana on nyt keväällä Afryn ja Luken toimesta tehty myös selvitys metsähakkeen kysynnän ja tarjonnan kehityksestä.

Kevään aikana on taas hahmoteltu se kehityspolku, jota Suomi kulkee ilman uusia lisätoimia. Pian tulee laajaan käsittelyyn, millaisia toimenpiteitä Suomessa pitäisi tehdä, jotta saavutamme kaikki EU:n neuvotteluissa asetetut ja itse itsellemme asettamat tavoitteet. Näistä tärkeimpiä ovat EU-lainsäädännöstä tulevat erilaiset Suomea koskevat tavoitteet vuosina 2021-2030 sekä Marinin hallituksen hiilineutraaliustavoite 2035.

Harjoituksesta ei tee lainkaan helppoa se, että EU komissio esittelee kesäkuussa Fit-for-55 -toimenpidepaketin, joka on komission näkemys keinoista saavuttaa tiukennettaviksi sovitut ympäristö- ja energiatavoitteet vuoteen 2030 asti. Komissio on mestari hämmentämään avauksillaan toimintaympäristöä. Lisäksi parlamentti ja neuvosto ovat vääntäneet vielä huhtikuussa kättä 2030 tavoitteiden yksityiskohdista EU:n ilmastolain osalta, mikä on hankaloittanut komission valmistelua.

On kulunut kahdeksan vuotta siitä, kun ensimmäinen 2030-päästö-tavoite ja suunnitelma sen toteuttamisesta alun perin esiteltiin. Koko EU lähti tekemään suunnitelmia ja politiikkatoimia tavoitteen saavuttamiseksi. Syyskuussa 2020 komissio esitti tavoitteen tiukentamista. Nyt ollaan tilanteessa, jossa koko Eurooppa ihmettelee, mikä sektori lähetetään laajenevaan ja pullistuvaan päästökauppaan, mikä sektori passitetaan hieman oudolle maankäyttösektorille ja mikä sektori jää jäsenmaiden välisen taakanjaon tynkäreille. Komennetaan jokin onneton sektori eri kinkereihin jopa yhtä aikaa? Euroopan kilpailukyvyyn, investointien ja työllisyyden lisäämisen kannalta nokkelimmaksi toimintatavaksi komissio on katsonut kaiken mahdollisen asiaan liittyvän lainsäädännön avaamisen uudelleen. Edelliset neuvottelut samoista asioista lopetettiin kesällä 2018.

Tee siinä ennakkointia. Olemme kaikki vieläpä niin tottuneita tähän pyöritykseen, että pidämme sitä normaalina.

Suomalaiset virkamiehet ja tutkijat ovat kuitenkin olleet keväällä tilanteessa, jossa ennakkointia on ollut pakko tehdä Kaisun ja strategian tarpeisiin. Tätä harjoitusta varten komissio on ohjeistanut jäsenmaita siten, että nykyistä kehitystä kuvaavat skenaariot tulee harmonisoidusti laskea niin, että päästöoikeuden hinta on 30 €/tCO₂ koko 2020-luvun. Hinta huhtikuun alussa 2021 on selvästi yli 40 euroa ja tuoreimmat ennusteet pyörivät 100 euron kieppeillä 2030. Näissä on jo mukana markkinoiden odotus tiukemmasta päästötavoitteesta, jota vasta suunniteltavilla lisätoimilla tavoitellaan. Silti näköharhan vaara on ilmeinen. On tärkeää, että uudet lisätoimet mitoitetaan oikein ja laskemissa tehdään myös herkkyyksianalyysjä.

Juhannuksen tietämällä ilmasto- ja energiastrategian ja Kaisun pitäisi olla jo luonnosvaiheessa ja esillä koko hallituksen strategiaistunnossa. Koska energiatuotanto on joka tapauksessa kutistumassa noin viidesosaan 2025 mennessä, toimenpidepakettia alan yritysten auttamiseksi odotetaan jo ennen kesää. Puupolttoaineille näköpiirissä on 2020-luvulla maltillista kasvua, ellei Fit-for-55 -paketilla asiaa sotketa. Olisi fiksua pyrkiä lisäämään puupolttoaineiden tarjontaa sellaisista kohteista, joilla saadaan merkittäviä hyötyjä metsätalouteen ja vähennetään samalla energiapuun hankintapaineita muualla. Liikenteen biopolttoaineiden ja biokaasun näkymät ovat hyvät tiukentuvien ilmastotavoitteiden ja jakeluvelvoitelain myötä.

Harri Laurikka
toimitusjohtaja

